

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA FYZIKY, CHEMIE A ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

DISTANČNÍ VÝUKOVÁ OPORA PRO PŘEDMĚT
OŠETŘOVATELSTVÍ

Sledování fyziologických funkcí

Měření a vážení nemocných

Vypracovala: Bc. Iva Pročková

Akademický rok: 2020/2021

**Vstupní informace
k výukovému
materiálu**

Metodická příprava distanční opory

Obor: Zdravotnický asistent

Ročník: Druhý

Forma výuky: Distanční

Předmět: Ošetrovatelství

Tematický celek: Sledování fyziologických funkcí

Téma: Měření a vážení nemocných

Cíle distanční opory

Vzdělávací cíl:

Žák správně provádí ošetrovatelský postup při měření a vážení nemocných.

Žák správně spočítá a vyhodnotí BMI.

Žák správně zaznamená a vyhodnotí naměřené hodnoty měření a vážení do dokumentace.

Didaktické metody

Didaktické metody:

Výklad, práce s odbornou literaturou

Didaktické pomůcky

Didaktické pomůcky a vybavení:

Váha, metr, pracovní sešit, tužka

**Požadavky
na vstupní znalost
žáků**

Požadovaná vstupní znalost žáků:

Žák má vstupní znalosti z oblasti somatologie, zná části lidského těla

**Doporučená doba
studia materiálu**

Doporučená doba pro studium výukového materiálu:

60 minut pro studium distanční výukové opory, 60 minut procvičování

Měření fyziologických funkcí – měření a vážení nemocných

Vymezení pojmu

Úvod

- **Tělesná výška** – dle Huskové a Kašné (2009) každý z nás během života prochází důležitými milníky tělesného růstu. Tělesná výška se vyznačuje jako zvětšování tělesných rozměrů s návazností zvětšování hmoty těla.
- **Tělesná hmotnost** – Husková a Kašná (2009) uvádí že, jak u tělesné výšky, tak i tělesná hmotnost prochází během lidského života důležitými etapami.
- Při příjmu pacienta se vždy měří jak tělesná hmotnost, tak i výška. Naměřené hodnoty zaznamenáváme do dokumentace. Pokud je pacient v nemocnici delší dobu, váží se alespoň 1x za týden.

Odborné názvy

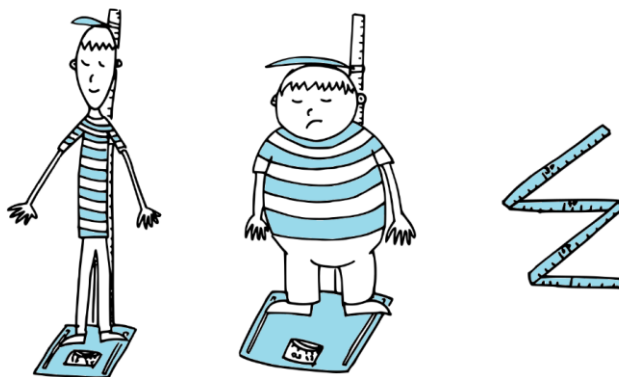
Odborné názvy u měření nemocných

- **Nanismus** – malý vzrůst těla
- **Gigantismus** – nadměrný vzrůst těla
- **Akromegalie** – zvětšení koncových částí těla

Správný postup při měření nemocných

Postup při měření nemocných

1. Zkontrolujeme funkčnost měřících přístrojů
2. Identifikujeme pacienta
3. Seznámíme pacienta s výkonem
4. Zajistíme vhodnou polohu. Při měření nemocný stojí s nohama u sebe, hlavu drží rovně a pohled směřuje před sebe
5. Při opakovaném měření obvodu těla, dbáme na to, aby se vždy měřilo na stejném místě
6. Naměřenou hodnotu zaznačíme do dokumentace

Odborné názvy

Odborné názvy u vážení nemocných

- BMI – Body Mass Index (Index tělesné hmotnosti)
- Ukazuje na poměr váhy k výšce pacienta

Výpočet BMI:

$$BMI = \frac{Hmotnost [kg]}{Výška^2 [m]}$$

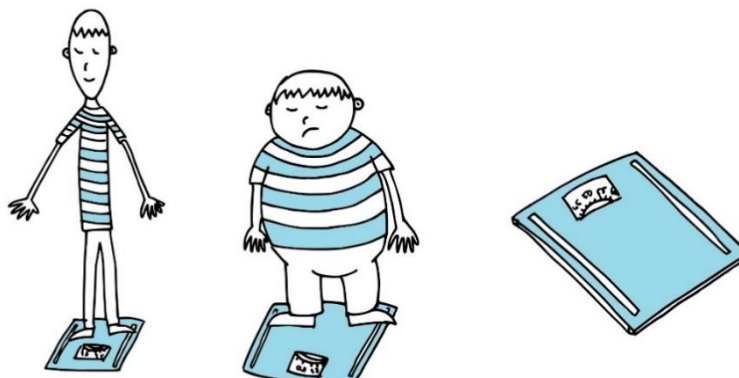
Vyhodnocení
vypočítaných hodnot
BMI

Podváha	Pod 20
Norma	20-25
Nadváha	25-30
Obezita	Nad 30

Správný postup
při vážení
nemocných

Postup při vážení nemocných

1. Zkontrolujeme funkčnost měřících přístrojů
2. Identifikujeme pacienta
3. Seznámíme pacienta s výkonem
4. Poprosíme pacienta, aby se k výkonu vyzul
5. Zajistíme vhodnou polohu při měření. Pacient bude stát vzpřímeně a nesmí se žádnou částí těla ničeho dotýkat
6. Naměřené hodnoty zapíšeme do dokumentace

Procvičování

Kontrolní otázky

1. **Jak vyhodnotíme BMI, když pacient váží 62 kg a měří 170 cm?**
 - a) nadváha
 - b) norma
 - c) podváha
2. **Jak vyhodnotíme BMI, když pacient váží 85 kg a měří 165 cm?**
 - a) norma
 - b) obezita
 - c) nadváha
3. **Jak často se má vážit pacient, pokud je v nemocnici delší dobu?**
4. **Co potřebujeme za pomůcky, když měříme váhu?**

Správné odpovědi

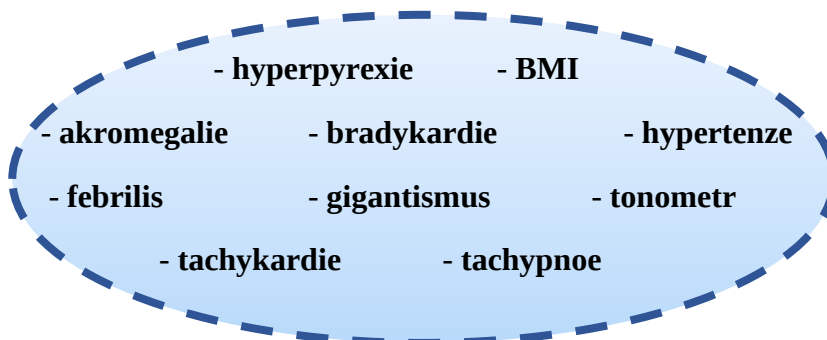
1. B)
2. B)
3. Alespoň 1x za týden
4. Funkční váhu, zdravotní dokumentace

Úkoly na procvičování

K zadaným úkolům použijte prázdný papír na psaní a psací pomůcky

1. Vyber slova, která souvisí s měřením krevního tlaku

2. Rozhodni o správnosti tvrzení

- BMI ukazuje poměr váhy ku výšce ANO – NE
- Pacient při měření může normálně mluvit ANO – NE
- Pacient při vážení si musí vyzout obuv ANO – NE
- Při měření výšky se pacient dívá do země ANO – NE

3. Doplň správnou odpověď

- Malý vzrůst těla se odborně nazývá
.....
- Nadměrný vzrůst těla se odborně nazývá
.....
- Zvětšení koncových částí těla se odborně nazývá
.....

4. Napiš správný postup při měření váhy nemocného

5. Napiš správnou rovnici pro výpočet BMI

Shrnutí

Shrnutí

V distanční opoře jsou vysvětleny zásady při měření a vážení nemocných. Opora se zaměřuje především na správný ošetrovatelský postup při měření a vážení. Součástí opory jsou i aktivity na procvičování probraného učiva. Opora vede ke splnění výše zmiňovaných výukových cílů.

Použité zdroje

Použité zdroje

- Dylevský, I. & Trojan, S. (1990). *Somatologie*. (2. vyd.). Avicenum.
- Husková, J. & Kašná, P. (2009). *Ošetrovatelství – ošetrovatelské postupy pro zdravotnické asistenty. Pracovní sešit I/1.díl*. (1. vyd.). Grada.
- Kubát, R. (1975). *Ortopedie praktického lékaře*. Avicenum.
- Šamánková, M. (2006). *Základy ošetrovatelství*. Karolinum.
- Trachtová, E. & kol. (2001). *Potřeby v ošetrovatelském procesu*. (2 vyd.). IDVPZ.

